

շուաբազմամի՞ն են եղեք: Առուած առաջ որ աս բարեկիթանեցը իրարկու: Հետա միջան միաբան ննոն, ու մէջինին խուսափիւն ուն շնչնոց: Այսուրած որտ ասանկ մէկ հին ու երեսելի ինեն քաղցրին մէջ կը զտնուիմ, ուր պիտօք ազդին շահը յառաջ տանուց թաշառը եկան թագաւորական թագ: ուստի են, պասը իմ պարս մէջ մէկ բաղձանք մը կը ծնանի, որ մինք ու կարող ըլլայներ պատիկի, մը թէ հա- զեղէն մարդու դրուխ ուն նիւթական թագուց, հայր ապնուական գաղափար մը, այս նիքն միուն թագուց են ու գաղափար, որուն ապնուական գաղափարը:

— Կայսեր լուս. Փիլիպոս Վաղդին-
յաց նկած թագաւորին վարը կը դնէ, որի որ
մենք աշ հոս տեսու կը Համառակնիք: Լուս. Փիլիպ-
ոս 1773ին Նկասեմբերի օնք Փարիզ ծնաւ, իր
հայրը Օոյլստի դուքսը (Տես մը յատրին 1848
տարւոյն 11 ժենիւ մէջ Լուս. Փիլիպոսին աշ-
գաբանն ինչնիք) Կանուանուէր Փիլիպոս Եկատեր-
ին առաջարկու առաջարկ առաջարկ առաջարկ:

1744 տարի մերը 1793ին շոյեմերի Ծին դաշ-
վանցիք Օւլւանի գուրոր սպանեցին, որով լուր,
Փիթլարում լրած Հաղոն արդարացաւ : Խօֆը տիկի
և առը լուր, հիմնապատ ու Տիւմն ընէ զբացեալ
գառառառանի ասթիւ կունցուեցաւ, բայց աս դա-
տասատին խոռանիթիւնը գիտանով՝ առջևնն առ-
ցաւ, ու Հաղի իրենց եռեւ էն խկողներուն ձեռքեն

ւորոնկան գահի վայց էր, Թարբամ Ամսային թագուհին միշտ միշտ անոր թագաւորութիւնն ընդունելուն վայց կը ցաւ էր, շատ անզամ հառաջելք՝ Ահ, կը սէր, իմ ծաղկել որսակս իմեն աւին, ու անօր առ զը միշտ պասկա, վես որոսկեցին: Խոկ Գետարուարէն եւս քը աս բարեկացաւ իշխանուհին իր երկանն իշխացը, իբրեւ առաջնաւորութիւնն կը սեպէք ամ սիսալճնաց, որն որ էրդ: Գիշիազսու թայն ընդունելով դրածան էր: Աշխատի թէ լուզ, Գիշիազսու իր կոսկենին մէջ զբաժ է օր իր մարմանը Տրէս իր Ընասնեաց շիրիմը ապրուի, լայց իր առշպար թաղ չեն տար, բայց եթէ երբ որ իրենց ալ մէկտեղ երթարակ կառան արուի:

— Առաջուրդն ու գործիք թշնամը պահպանը
Հայոց ազատության պահպանը կազմության մեջ մա-
ստական է և այս պահպանը պահպանը կազմության մեջ մա-
ստական է և այս պահպանը պահպանը կազմության մեջ մա-
ստական է և այս պահպանը պահպանը կազմության մեջ մա-
ստական է և այս պահպանը պահպանը կազմության մեջ մա-

— (Օպասափ ՀՅին արտօնքին զօրծոց պաշտոնաբանը եղած գետաբնայ մէջ Առարխայի տեղակայի ալ Տաճիմագրայի ինուրոյն վոց Օդուուուի Հին պրոտօն արձանաց բութեան ասորուաբեց :

— Հեղինակի առ տարւուն հանձքին վայս եկած
լութեն պնդում յաջոց էն. թէպէտ եւ տեղ տեղ
ցըրենն ու հոմագր բառական տառտ է, բայց շատ
տեղ սաստիկ նուազ է: Առհասարկ ովնուկն կր-
կարծուի որ թէպէտ եւ հիմա գեւս գտշուերու վայ-
ել զամ հունձքը յաջողութեամբ շուշմարտները բե-
րաբան, որն որ շատ գեւուրին է, ի մերս պար ա-
մենային ընդհանուր բերդին մենց տարուընէ շատ
ամեցի քիչ է:

Digitized by srujanika@gmail.com

ԱՐԵՎԵՔՈՒԹՅՈՒՆ Օպուտոսի ՅՈՒն տանիկ կրդրեն
Երդէն քանի մը ատենէ ի վեր չըս զի՞ն կը խա-
ռափ, թէ Տանիմորդայի թագաւորը Տրամարելոց
միաբ անի: Աս յուրը, մեջուս որ Հաստատուն առ
հաւատապիճ տեղէ կիմնամկ, կատրեալ սակադ
է, յաջորդութեան խնդիքը կարգի զրուելուն պիշտ
թագաւորը ի շնորհս եւր յաջորդին կը թագէն պի-
սի հրաժարի: Դւր յաջորդը ան Օլունուուրինա-
ղեարար չէ, պին որ Հիմա Առօսի ծառայութեան
մէջ է, հազար բան Օլունուուրիի մէջ դարձն, ո-
րուն վրայ է ամենուն աշքը: Ելքուի թէ Օլուն-
ուուրիի մէջ դուքն ալ Տանիմորդայի թագը ընդ-
ունելու նաք զինքը պատրաստ կը դուցնէ: Եւրու-
— Ը յեզգիկ-Հողք պանէն նոր բար մը չկայ:

ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

— Ափորենցայք մէջ հասպանութիւնաց խոր հուրդները կարգառելու և անսնց խորհրդականներ ընտրելու պատճառաւ ժողովրդեան մէջ յուղ մուկը ու ողբները զրգութիւն մի կը տեսնուի թէ որպէս հուրդական եւ թէ ազգային աշխատաէ կողմանակցութիւններն առկին անդին անուններու ցույն էիր կը պայմանացրէն, որ իրենց կողմանակցութիւնը ըստ այս է առ:

卷下第十一章 由「無」到「有」的進化

ԵՎԱՅՐՈՒՅՑ. Օդասոսի 23: Առ քաղցրին մեռած է բարձր Սիկիւմա կղզու պայման առ օր աւելի ու համար ճակատին տեսքի կը սաստկանաց, ու Կեապղութցիք եւ Ամկիւմայիք իբրաւու վոյց տեղահամաժետակի կը նայեա Յեղափոխական կողմանակցութիւնը շարունակ առ մասս լուրջը կը տարածէ: Առ լուրի բը կառավարութեան ականջն համեմերգու՝ շատ մարդ ինչն ուուն բանաւորիւներուն պատճառ կը լւանէ: Առանկ քանի մ' յառաջ լուր մը տորածուած էր, որ Ճենովայի դուք քինուորեակ գնդերով Սիկիւմա կը ընդունած էր, որ լուրը կը լինի ուուք համեմերգու վոյց և կամ ըլլայ: Կառավարութիւնն առ լուրը տարածուածն իր իմանալու համար 10-12 հոդի քանարկից: Առ անվերջանափ լուրերուն պատճառաւ զինուորական կուտանագներուն այլ գնդերը հասաւուուն տեղ մը չեն կրնար որոշել, ու կողմէ պիտ լուր զին շաբաթակ գունդ զինուորեներ կը պարացընեն, որ տեղ ու խոսվութիւն չելլէ: Քանի մ' ար յատ աջ գործեած մէ կը բանարդիւնաց, որին որ անանե լուր տարածած էր թէ թագաւորը Սիկիւմայի սահմանադրութիւնը նորէն հաստուակը միար ունի, ժողովուրդը ընդհանրապէս հանգարու վոյց գրաւած նոր տուրը ահամութիւնն ուաստանուէց, ու շատեան անոր գել իսսամին:

ՀԵՂԱՌԵՑԻ ԽՈՐ ԶՈՒՔՑԵԼ

Հիմակու ան արմատական կառավարութեան ձևու ու օրով հողագույնուած են: Աս աղջրատղբին մեջ զինաւրացուո պիտօք ցուցընեն որ Հերու եռական և զօջքը դեան ամեն ամեն ըստ նոր գաշնակցութեան պաշտամութեամբ կը պայելին, աւ մոյս Գրուցարկ Շահ Հանի մի ժողովուրդին է որ աս պաշտամութեան զարա ձղուած է, ու մէկ բանաւոր կառավարութեան մը տակ նաւաճած է, որի որ ժաղափրին անմօքը յրաւած չէ, գաբաւալ անանի մէկ ու համար նադրութեան գերի եղած է, որի որ չէ թէ ժապավագիւան բայրութեան քունից հարա զինուորաց ու հմանեաբեան բանութեանը շնուռեցաւ: Վայր համար կը խնդիրն որ կամ ու հմանապարագիւնը ժարգութեան մէտ քուեին տակ ձգաւի, կամ նորեն ընտրութիւն ըլլուց, եւ կամ միջազգականոր սահմանադրութեան ժողովին որացաւ կերպով: Ան որ աս աղջրասագիրն ընդունելի չը լից, ան տան պարագաւրեցիր մոքերին գրած է որ ժարգութեան ժողովը մը կանգնեն, որոն որոշու մը գաշնակցութեան ցուցընեն թէ ըստանին իրաւ: Թէ չէ, և թէ հիմնկան արմատական կառավարութեան ըստանին ժարգութեան համեմ է թէ չէ:

անոնիմ որ ասեն մարդ կը կարծէր թէ այխորհքի
մերջ հասեր է : Անձիւ՝ որ հեղեղի պէտ կը լս
զէր, եզչի իսկ դրցած պատօն հանդերէն ներս մօնե
րմ՝ խոցերուն մէջ քուր բարձրացաւ : Հայր տա
նիքներուն վրայ եղած Կոմիտասի ըր հանելափառի
անդին նիւթեց յլուուց, ծիսաները վիլուոց կործանեց
անոնիմ որ փողցիները կը միապատճերալ ծանկաւցուն
քայլքին մօները նոր շէնք մը կը շինու էր, որու
մէջ չըրու բանուոր կը բանեին . Հայր շէնքն արքա
ուրբառուից աւ աւերտիկ մը դարձաց մէծանի
ծառեր արձանապիք խցեց հանից ու շատերին ալ մէ^շ
տեղէն կոտրեց : Առ մըրիկը շէլու և տիգիտ ուրիշ հող
մէրն ալ ոգգեց մինչ բռաւ : Առաս նորհանդին մէջ
կարկասը լուզը հանաչեղեցներն ապահովեց
պատօնները թափեց : Կայնակեր Պէտք նահանդին
մէջն ող քանի մը մըրու տեղ ու անապատ դարձաւ :

Ա Խ Ա Խ Ա Խ Ա Խ Ա Խ Ա Խ Ա Խ Ա Խ Ա Խ Ա Խ Ա Խ Ա Խ

卷之三

(Հայության ըստ պատմական հետազոտությունների)՝
(Հայության պատմական հետազոտությունների)՝

11. Երբոյ, Եղանձն առաջարկութեա ուստի հայութեան
1 լազարին մի ոչքին մէջ է թէ միայն կը յաճաբերէք
ո օքէ որ Հայութեան կար ու կեցա մէջ կանենին

մանրկեկ ու խիտ դրագ շարամի ական միամայթ թերթմ
մը լուսակից հօնելոյ, և շարու անոն, ու կը չանար որ
որ օրանա վեց իր նպասամիջն հօնել. և տարեկեան
գին դրաւ 10 արձամի փիրոբն Շաքու ծափրն ալ
մէկուղ, որով հարիւ թէ տպագրաւեան ստամին
ու մէկոյ հարիւառը ծափրերը կ'ելլին՝ պիշտափ
անձանց աշխատութեան վարձը մը շասունիլով:

Տայց հազիր թէ աս գետածին լուսպիրին քամի մը
թէ երթը ուսպանու ա. իր Մէկինաւոն ուրոխացընեցը
ական էր, մէյ մ'ալ զցդ կը համնէր որ նպան չըմա-
րիս հոգբենառեց ու բարեացառպարու ավանականն
իր Յանձնորդ ու մէնամ ստուն յանձնարդ ակի վախճա-
ներ է: Առ բաժի՞ բնագիտ որ ան իշխաննեն ուրիշը
յարուցիքութիւն ունեցած առ զերուն վայ շանձի՞ն
հարուած է լուս, նշանէն աս նորահասուատ լուսուին
աշ որն որ աշըրը բանալու ժամանակ իր պաշապանը
կորոցեցուց և. որն որ կը յաւառ թէ անանկ անձին
մէկենդառութեան ատեն աղջին առ ելի օգուտ կրտաց
ընելու: Խական Սիսրահնամինը շուղըց նպան ծեծա-
րց ունձնելու առ անձուանայի իշխառակն իրեն հետ
մէկաւը զերեցնանին թէշ թայիլ, ոյլ մանաւանոր
թէ պատշաճ զաւուց որ իր ցմն ձրչափ որ համեր

նե՛ սիեր ազգին համար ունեցած շահաւետ մօտա-
ծովինը կենդանի պահէրը. և պաղպակը ընելոց
ջանալով՝ զինքն ու իր յարդի մաւեն ալ յարդա-
պէս կեռամի պահէ. Աս եղանակու լուղին ար-
մինչեւ հիմն շաբաթակուեցու. Ասոր նորասակը զա-
նագան մարդամ դրած յայտարարութիւններէն եւ
քիչ մը յուսած բառածներէն բաւական կ'երեցոց
բայց թէ անոր հաներ է թէ չէ, որինձներուն կ'ին-
չաց գատառառան ընել: Եշանապահները թէ եպէտ մինչեւ
շոյսոր բարգրին Հակոն մասերը այս պահէնը պա-
հապալ հարիսար յահըրածներ ըստն, զըր օրինա-
Ազգպին հատուածներ զանազան նիստերու փայց
բանակը գործածներ, յօրուածներ, բարցախան պատմու-
թիսներ, առանալոր, ազգպին կրթեմ թեան, ոկրպ-
ուունք, դրամափոխալ թէ ան ընթացք եւ այն, ինչպէս
որ կորդացոյները կը փափաքէմն, և առ կերպով
մինչեւ առ շրբորդ տարին կը շարունակէմն, բայց զի-
տեն մրաժագամցն որ նույն ամէն մարդկային գործ
նորմակէս առ ալ միշտ պահանաւոր է եւ զեւ նոր-
նոր կատարելութեանց ընդունակութիւնն ունի, զը-
րունք հետոցեան առ երցունին իրենց քաղցր պարագ-
ան կը առագն, եւ իրենց անկեղծ ջանին ուն է որ ըր-
չուի կմասն, կը առ սնեն, իրո՞ւ պարագ անելը կը
թէ աղըն նէ՛ սիրելի ազգին աղոստանարուն եւ յա-
ռաջանառու գործակից ըստա:

12. Успішність інформації, які використовують

(1) **Առանձին:** Ես լրացիքին որ զբեմէ և բողոքի մտածեակողով հրատագրակուերու սկսաւ, տաճկերեւ թաշէ վայս պաշտօնատիան լրացրին թագմանուու թիւնն է, և առոր համար ալ կիսաց բառել որ առ կերպարանքի մէջ զբեմէ չըստրութ անուած լցու տեսաւ, պան զի նախ նշյն ալդիւրէ ու նշյն կերպար

գրին մէջ կ'երեւան։ Խանկ փոխիստով թիւններով
իր քաղաքական մասն օրէ որ կ'ընդարձակուեր, իր
բանապիրականն ուելիք կատարելու վիճակ կը սահմար-
ու իր թիւցին մէլ կամ գրաւածքին կերպէտ աշ աւելի
կը հասունանար, որով յշու կար թէ առ լաւզիրը
շարունակելով՝ կընոց ժամանակու կարդաւորեա-
լուագրաց մէկի բլազ։ Բայց վերջին տառնները վախ-
մը տարածեցաւ թէ պիտի զագրի կամ զազրա-
ւըստ, եւ իր տեղու երեւն հայերէն գրաւ ու տառ-
կերէն լեզուու լազդիր մը որինո՞ր հրատարակուեր-
բաց դեռ մելք լայտիք չէ թէ առ հայեածերը
նիշ աստիճանի սուսազն թիւն ունին։

የኢትዮጵያዊነት

1152-1153, 1154-1155

1. ասեայն ըստուկանին զօրութիւնը կատար կա-
մաց տէպարանուց սկսած էր, ոչ չէր կընար շուտեր
մէկ ձեռքով միայն հաստատեն բաներ, պէտք էր որ
երկու ձեռքով բաներ, ապա թէ ոչ շուտը ակա-
մաց ձեռքեն պիտի թողուր, ուստի եւ ստիգմա-
ցա վնաքը պաշտպանելու այն մէկիկ միջոցէն այ
հրաժարից, Վաթինիլը ուստի պարզ որ այ վնաքը չի-
պաշտպանիր, առանձին թերթի մը նորէն վուն յար-
ձակեցան էր, մադիբներովն ու կատ յնիւրովն մորդուն
երեսն ու զրախը սաստիկ կը կընեին իր պատուէին:

Պարտիկացին վերը բռն սասակութեանէն նորդէն
առի առաւ. յուստհառութիւնն իրեն զյժ. տուու
քաջալերեց. մանելիով չար կուղը կը տուպութիւնը
կը շարժէր կատարութեամք. առեն կային ձեւոցն
առաւ եւ մկան զայնել: Այ հիմն կուին աւելին
տուսկութեամք. միաած էր. աշուցներէն կրակ կը
ցաղցէր, երեսն արիւնուաց, ճաղերը մնկուած կու-
խաւած մարզն առիւծի պէտ ները գիւղը կը պաշտ-
պանէր: Յօդիւներն երբեմն հարուած մ' ընդունե-
լով՝ իրենց թշնամին կրկնարարակի կատարութեամք
ըստ կուղը կը դատապահն ու. կը միքաւորէն. երբեմն
աշ օդին վայց բարձրաւաց, շատակ պիտան վայց կը

պրակտիկին, և իրենց մագիստրովն և կուսայիններով
սովորությունը կր բանացին: Առնահանն աշագին
դաշտնի պետք կը մնաչէ, զը՞ն ու զարովի հենք կը կը-
կնապատճէ: Թերժապէս իր անհաջող անորոշելիք թշնա-
մունքը քանի մը վայրկեան կը Շ.Ա.այլնէ: Խաց ար-
ծիւները յոկնեցիք շահեն: իրենց որսն անսնեկ դիւ-
րաւ չեն թուղթը: շուտ մը նորեն դարձան ու նոր ու
ժող մը կախուած մարդուն կոյս տրքամիեցան, ո-
րաց նորեն սովորէ եւ կառափ պատերազմի նորա-

գուեցաւ Եանկարծ ճշարու ձայն մէջ լսաւցաւ . . . լուսականը վերջապէտ կացինով ապա արծուին մէկ թեւք կրցեր էր հոսքել, որն որ այդ մինչորդ վիճակու սղբէն փռոյ բռնել, զլոտրեցաւ. Վէտ մէջ ու ժայռերու վորոյ իշխանով շամացարեցաւ Յնաց

Պարսիկացին ան առեն քիչ մը յցո առու հիմնաց մէկ գլխամանց և հետ միայն պիտի պատերազմի հիմնաց կինքն աղօսաւուշ։ Բայց երբոր ան սաստիկ հարուածնե ըրա։՝ որով մէկ աշագին թշնամունց ձեռքն աղասեցաւ, շուանդր խոստ ցնուամ մը զգաց Վըուլները մանէկութեաւուր մը վեր վերցուց, ոչ, սա կազմի աւետաւ որ կայինն ան սաստիկ շարժման մէջ շուանդր պատահէւլով չորս մասն երեքը կորուծ էր Ռէ բանքը բառած է, ալ մահն ոնկան եշան, միատեսքին մը սիրար պատակ։ Ծիրը թշնաման, ոյժը կարեցաւ, աղօւլները գորեց, քիչ մնաց որ շուանդր ձեռքին պիտի փախչէց քակ թշնամին իր լունեկը ըստ ուղընելուն եսքը աւելի կրտուելով մաշիներն անոր զիստն անցընելուլ, սկսաւ գագաթը սաստիկ իսածնել, կրծել, գործել։ Պարսիկացին առ վիճակին մէջ տեսնուց շեր կրնար կարծել, թէ ովք մարդ մը բայց, խորդ գուած կամ կախուած առ մարդուն կերպարակի ուստաց։ Եթէ Արշակ ան վերընի շոնչ մ'այ առաւ, յաւ երան սաստիկութեաւ ալ չեր կրնար համեմերել յանին սաստիկութիւնն զինքը մէկնն ի մէկ նորեն կատացուց, վերըն մնացած քիչ մը զօրուեմիւնը նորեն զան ժողովից։ Տեսնելով որ ճար չկայ պիտի մէսնի, ոչ զից որ իր թշնամին ալ մէկունդ ուղաննէ, Վերըն պատարազմ մ'ալ սկսաւ, աս լունեկն շատ աւելի կրտուելեամբ, եւ, եւ արծիւն ալ քիչ մը եսքը իր լունեկին քախ գնաց։

չափ ալ հարսնաւ, զօրաւոր, խելացի ը բառ, միշտ կրթու մնանի տաթի ը մը մը զ պահանի՝ որ ուժիցն ազնութեան կարությունը ունենա. արդ եթե կ'ուզեն որ նոյն տաճն քեզի պնդող զ պահանի, պես է որ զ ան այ ուժիցն կարությունը է համ պնդեա: Միշտ ըբիստան պահանձէն սկզբանըր աշխիք տածեա ունենալու ես. ոյս թիգն թէն նոյն որ կ'ուզեն որ տիրու քեզի ընէ, զուն ալ ուժիցն ըստ. և. ինչ որ չես ուզեր որ ուժիցը քեզի նոյն, զուն ալ ուժիցն մը յանք:

四百一

Digitized by srujanika@gmail.com

192
July 1968

ԴՐԱԿԱՓՈԽԱՒԹՅՈՒՆ ԸՆԹԱՑՅԱ

如何评价《白鹿原》？